

เทศน์เช้า วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๔

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันพระ เห็นไหม เป็นพระผู้ประเสริฐ ถ้าเราปฏิบัติแล้วนี่ เราปฏิบัติเรารู้ความจริง เหมือนกับพิจารณากาย นี่ที่เราไม่รู้จริงกันอยู่นี้ กายสักแต่ว่ากาย คำว่าสักแต่ว่าๆ กายไม่ใช่เรา เราไม่ใช่กายนี้ ถ้ารู้จริงก็เป็นโสดาบัน ถ้ารู้จริงนะมันถอดมันถอน มันละได้

รู้กันไม่จริง รู้แต่ตามตำรา เห็นไหม รู้จำ รู้เช่นนั้นแหละแล้วก็สงสัย ไอ้ตรงสงสัยนี่นะ พอสงสัยนี่ไม่ยอมรับความจริง แต่ถ้าเป็นความจริงขึ้นมาะ ถ้ารู้จริงแล้วเราวางไว้ตามความเป็นจริง รู้แล้วก็ไม่ได้ไปยึดว่าต้องเป็นอย่างนั้น

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่เป็นที่เกิเกิดขึ้นมาความจริงก็คือความจริง สิ่งที่เป็นความจริงต้องลงสู่ความจริง เห็นไหม ถ้าลงสู่ความจริงได้ทุกอย่างมันไม่มีปัญหา แต่ลงสู่ความจริงไม่ได้ เหมือนนอตเลย นอตมันป็นเกลียว นอตเกลียวคนละเกลียวนี้ใส่เข้าไปมันจะเข้ากันได้ไหมละ มันก็ทำไม่ได้เป็นประโยชน์แล้ว

แต่ถ้ามันเป็นเกลียวเดียวกัน คุณติ ความจริงเข้าสู่ความจริง นี่นอตขันไว้ ทุกอย่างจับไว้ยึดมัน มันคงแข็งแรง.. หัวใจของเราก็เหมือนกัน เรารู้แล้วเราไม่หวั่นไหวใจ แต่ถ้าความจริงคือความจริงแต่หัวใจเราปลอม ถ้าหัวใจเราปลอม ความจริงเป็นอย่างนั้น เห็นไหม นี่เหมือนนอตคนละเกลียว มันเข้ากันไม่ได้หรอก

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นความจริง ! ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นความจริง การศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ความจริง แต่หัวใจเราปลอม.. ความปลอมนี้ หัวใจเราจอมปลอมไปรู้ความจริงขึ้นมามันรับความจริงอันนั้นไม่ได้ ถ้ารับความจริงนั้นไม่ได้ แต่เวลาเรารับความจริงด้วยความจอมปลอม เห็นไหม นี่ธรรมะก็เป็นสักแต่ว่า ทุกอย่างก็เป็นสักแต่ว่า เราวางไว้หมดแล้ว

เราวางไว้หมดแล้ว.. เราคือใคร ! คนไหนมันวาง คนไหนมันไปรู้ความจริง แต่ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมาซะ ความจริงมันวางโดยสังขาร ไม่มีใครเป็นคนวาง ไม่มีใครเป็นคนยึด ไม่มีอะไรต่างๆ มันเป็นความจริงขึ้นมาโดยความจริงอันนั้น.. นี่ก็ความจริง เห็นไหม นี่พอรู้ความจริงแล้ว ทุกอย่างกลับไปสู่ที่เดิมของเขา

เวลาพิจารณากายเข้าไป พิจารณาเข้าไปนี่ ดินเป็นดิน น้ำเป็นน้ำ ลมเป็นลม ไฟเป็นไฟ.. ดินมันแยกออก ดินมันสู่สภาพไปเป็นดิน น้ำมันระเหยไป.. ไฟ ! ไฟคือความอบอุ่นเผาร่างกาย มันก็อันตรายไป ลมก็เป็นลม เห็นไหม นี่มันสู่ความจริงของเขา

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเวลาเราทำความจริง.. สังขะ ! สังขะคือความจริง ถ้าเราทำความจริงอยู่ แต่โลก กระแสโลกนี่โลกเป็นมายา โลกเป็นมายานี่สิ่งนี้เขาเข้าใจกับเราไม่ได้ ถ้าเข้าใจกับเราไม่ได้นะเรายืนอยู่บนความจริง นี่ไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย สร้างคุณงามความดีมา คุณดี เป็นพระเวสสันดร เห็นไหม จนชาวบ้านเขาไล่ออกจากราชวังนะ ไหล่ออกจากเมืองเลย เสียสละจนเขาจับไม่ได้

แต่การเสียสละ การทำคุณงามความดีเป็นความดีใหม่.. เป็นความดี แต่โลกเขารู้ว่ามันเป็นความดี ทำไมจับไม่ได้ล่ะ สิ่งที่เขาจับไม่ได้นี่เป็นเรื่องของโลก ที่นี้ความจริงของเรา ความจริงอย่างหยาบ ความจริงอย่างละเอียด.. ความจริงของเขา เห็นไหม คุณดี คุณทางโลกเขาก็สร้างภาพกัน นี่ความจริงโดยการสร้าง ความจริงอย่างนั้นไม่เป็นความจริง คือเป็นการสร้างขึ้นมานะ แต่เขาก็รู้ว่าสิ่งที่เป็นคุณงามความดีอะไรเป็นความดี แต่เขาทำไม่ถึงสิ่งอันนั้น

นี่ความดีของโลก เราต้องเข้าใจถ้าเราเป็นผู้บริหาร เราเป็นผู้ดูแล.. เด็ก ! เด็กมันรู้ได้แค่นั้น เราต้องใช้อุบายให้เด็กไม่มีอุบัติเหตุ ของสิ่งใดเป็นของเล่นกินไม่ได้ กลืนไม่ได้ เดี่ยวกลืนเข้าไปแล้วจะหายใจไม่ได้ จะปิดหลอดลม.. ก็ว่าอันนี้กินไม่ได้เดี๋ยวมันงอกบนหัว นี่มันเป็นอุบายนะ อุบายว่าให้เด็กนั้นป้องกันตัวเอง

ถ้าสังขมเขารู้ไม่ได้ของเรา อย่างที่ว่านี่เราก็ต้องให้เขารู้ได้แค่นั้น แต่ถ้าเราฝึกหัดมา เรามีสติปัญญา เราต้องการสู่ความจริง เห็นไหม ใจของเราจริง คุณดี เวลามันเกิดดับ เวลามันฟุ้งซ่าน เวลามันมีความทุกข์ในหัวใจ นั่นละอารมณ์มันเกิดดับ.. สิ่งที่เกิดจากใจไม่ใช่ใจ พุทฺโธ พุทฺโธ พุทฺโธ นี่ปัญญาอบรมสมาธิเข้าไปสู่ความจริงของใจ ความ

จริงคือสัมมาสมาธิ ! ถ้าสัมมาสมาธิ เห็นใหม่ นี่มันรู้มันเห็นสิ่งใด มันรู้เห็นของมันด้วยความชัดเจน

นี่ก็เหมือนกัน พอเด็กมันรู้สิ่งใดไม่ได้เราก็ใช้อุบาย มันก็เหมือนกับอารมณ์ความรู้สึกเรานั้นแหละ แต่พอมันเข้าไปเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมา มันรับรู้ได้มากน้อยขนาดไหนล่ะ.. แต่ถ้าเป็นผู้เฒ่าผู้แก่ เขาผ่านประสบการณ์ชีวิตมา เห็นใหม่ สิ่งนั้นเกิดดับๆ เกิดมาแล้วเกิดมาแล้ว มันก็มีความเสียใจนะ มันก็มีความเสียใจ ถ้าพูดถึงประสบการณ์ขนาดไหนมันก็มีเสียใจ เพราะ ! เพราะเราก็ไม่อยากจะมันเป็นอย่างนั้น

ค้นหา ! สมุทัย ! สิ่งนี้มีต้นเหตุ พอมิถวต้นเหตุ วิภวต้นเหตุ มันเป็นที่ไม่อยากจะให้เป็น พอสิ่งที่ไม่อยากจะให้เป็นก็อยากได้ นี่พอถึงความไม่รู้เข้ามันก็เป็นที่อภัยกฤต สิ่งนี้มันก็ทำให้ถึงรู้ มันก็รู้โดยโลก รู้โดยมารยาสาไทย มันก็มีความเศร้าใจ มันก็มีความกระเทือนใจเหมือนกัน แต่ความกระเทือนใจมันเหตุสุดวิสัยใช่ใหม่ นี่ใจความจริงที่เราารู้ได้แค่นี้ แต่ถ้าความจริงเรารู้ได้มากกว่านั้นล่ะ

นี่เราเป็นชาวพุทธนะ พุทธศาสนาสอนให้มีศีลก็เพื่อสู่สัจจะนี้แหละ เพราะมีศีลมีความปกติของใจ ถ้ามีความปกติของใจ เห็นใหม่ เกิดสัมมาสมาธิ เกิดปัญญาขึ้นมา ถ้าปัญญาเกิดขึ้นมา สิ่งที่เกิดกับโลกมันเป็นผลของวิภว เราที่เข้าใจกันได้ว่าเราเกิดขึ้นมาแล้วมันต้องชราคร่ำคร่าเป็นธรรมดา แล้วต้องพลัดพรากกันไปเป็นธรรมดา แต่ถ้าเรามีธรรมะอีกอันหนึ่งที่มีสติมีปัญญาของมัน ที่เป็นภาวนามยปัญญา มันปลดเปลื้องปลดเปลื้องอย่างไร มันเป็นความมหัศจรรย์อย่างไร

นี่ความมหัศจรรย์อันนั้นมันถึงจะเป็นประโยชน์กับเรา สิ่งที่เกิดขึ้นมาแล้ว เรา รู้ความจริงไว้แล้ว เราก็อย่ายึดมั่นในใจใหม่ เราบอกว่าเรารู้จริง คนอื่นรู้ไม่จริง นี่ถ้าเราฟังเขาแล้ว เห็นใหม่ คุณติ เมื่อวานเราพูดกับเขา เขาบอกว่า “มรรคผลไม่มี” เออ.. ไม่มี ! ก็เขาคิดของเขาอย่างนั้น เขาไม่รู้ของเขาอย่างนั้น เขายึดมั่นของเขาอย่างนั้น แต่เรามีอุบายอย่างไรล่ะ บอกให้เขาเห็นว่าให้เขาทดสอบ เห็นใหม่ นิพพานหนองเสม็ด..

“หลวงตา.. รู้แล้วๆ นิพพานเป็นอย่างนี้ นิพพานหนองเสม็ด”

“อ้อ.. รู้แล้วนิพพานเป็นอย่างนั้นใช่ไหม ทดสอบอย่างนี้ละ กำหนดจิตอย่างนี้เข้าไปนะ พอจิตเข้าไปแล้ว..”

“โอย.. หลวงตาๆ ไอนี้นิพพานหนองเสม็ดมันไม่ใช่แล้วละ อันนี้มันดีกว่า”

นี่ก็เหมือนกัน นี่เขาบอกไม่มีฯ ทำไม่ถึงไม่มีละ ทำไม่ถึงไม่มี.. แล้วไอนี้ที่ว่าไม่มีตรงข้ามกับไม่มีมันมีไหมละ.. นี่ความเห็นของเขา ถ้าความเห็นของเขาเป็นอย่างนั้น โลกทัศน์ก็เป็นอย่างนั้น มันต้องมีอุบายนะ ว่าเราจะขึ้นอย่างไร

การสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม เดียวนี้ครูอาจารย์เขาเอามาสอนหมดแหละ เทคนิคการสอน อุปกรณ์การสอน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนเลย เราเวลาเจอก็ให้ทำตัวเหมือนเต่า หดหัวเข้ามา.. หดเข้ามาอยู่ในกระดองมันจะปลอดภัย ทำตัวเหมือนเต่า.. นี่ทำตัวเหมือนเต่า! ท่านเอาอุปกรณ์มาสอนให้เห็นภาพชัดเจน

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราเข้าใจว่าไม่มี ทำไมมันถึงไม่มีละ ไม่มีเพราะอะไร คนพูดว่าไม่มีหรือ คนพูดนั่นคือใครละ แล้วเวลาไม่มีแล้วมันทุกข์ไหมละ แล้วมันทุกข์ขึ้นมาแล้วเราปรารถนาใหม่ แล้วพระพุทธเจ้าสอนไว้อย่างไรละ.. สิ่งที่เรารู้แล้วถ้าเรายึดมั่นนี่เขาบอกว่าไม่มี เราบอกมี อู้อู.. ได้เสียเลย

มันมีการกระทบกระทั่งกัน มันกระเทือนกัน แต่มันเป็นอุบายนะ อุบายถ้าเวลามันจำเป็นว่าคนๆ นี้ควรรู้ได้ ถึงจะกระทบก็ต้องกระทบ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เวลาพระนันทะ เห็นไหม บอกเลยนะเพิ่งแต่งงานมาแล้วก็ให้บวชเลย พอให้บวชแล้วนี่คิดถึงตลอดเวลา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า “นันทะเธอควรรูปนี้ไว้ละ” แล้วท่านก็จูงมือเหาะขึ้นไปบนสวรรค์ไปดูนางฟ้า

“โอย.. สวยกว่าๆ”

“อยากได้ไหม.. ถ้าอยากได้ให้พุทธโธ” ท่านทำกับพระนันทะอย่างนี้ นี่มันเป็นอุบายนะ

มีพระในสมัยพุทธกาลมากมายไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า
“สวรรค์มีไหม นางฟ้ามีจริงไหม”

พระพุทธเจ้าถามกลับนะ ก็ต่อรองกับพระพุทธเจ้าว่า “ถ้าไม่บอกจะสึก”

พระพุทธเจ้าบอกว่า “เราได้สัญญากับเธอหรือว่าเราจะพาไปดู เราได้สัญญากับ
เธอหรือว่าสิ่งนั้นมี ถ้าเธอจะสึกก็สึกไป” เห็นไหม

เวลาพระนั้นทะมีโอกาที่จะเป็นไปได้อีก สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงมี
เหาะขึ้นไปดูนางฟ้าเลย ไปเปิดในพระไตรปิฎก มีพระไปต่อรองกับพระพุทธเจ้ามาก ไป
ถามให้ยืนยันมาว่านรก สวรรค์มีไหม ทุกอย่างมีไหม ท่านบอกว่า “เราเคยสัญญาไว้หรือ
ว่าวฆแล้วจะพาไปนรก สวรรค์ เราเคยสัญญาไว้กับเธอหรือ”

เราบอกว่าถ้าถึงเวลาที่คนๆ นั้นจะมีโอกาส ถึงเวลาที่คนๆ นั้นที่จะเป็นไป องค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุ่มเทหมดเลย แต่ถ้าถึงเวลาที่คนๆ นั้นรู้ไม่ได้ คนๆ นั้น
เข้าใจไม่ได้ ท่านบอกสึกก็สึกไป สึกก็สึกไปเพราะมันจนปัญญาว่าเอาไปแล้วมันไม่เป็น
ประโยชน์ไง ถ้าทำสิ่งใดแล้วไม่เป็นประโยชน์ พระพุทธเจ้าไม่ทำ

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่ว่าเราไม่ยึดมั่น สิ่งที่เป็นความเห็นของเขา เขามีความเห็น
อย่างนั้น เรื่องของเขา แต่ถ้าเป็นโอกาสที่เขาจะรู้ได้ เป็นโอกาสที่เขาจะเปลี่ยนแปลงได้
เราจะมีเหตุผลอย่างไรพูดให้เขาเปลี่ยนแปลง อย่างนี้เป็นไป..

ความจริงก็คือความจริง ความเห็นของเขาเป็นความเห็นผิด แต่เขายึดของเขา มัน
ก็เป็นความเห็นของเขา แต่ความเห็นเราถูกต้อง เราจะบอกเขาไม่ได้ เราก็บอกเขาไม่ได้
แต่ถ้ามีโอกาที่เป็นไปได้อีกเราบอกเขาได้ ถ้ามีโอกาสบอกเขาได้เราก็บอก เราก็ทำ

สิ่งที่ทำนี่จะเป็นประโยชน์ เห็นไหม ถึงบอกว่า “ความจริงลงสู่ความจริง” สิ่ง
ที่เรากระทำมานี้เราทำด้วยความจริง มันก็ลงสู่ความสงบร่มเย็น มันลงสู่ความเป็นจริง ลงสู่
ความเสมอภาค ความภราดรภาพ มันกลับไปสู่ความจริง ไม่มีใครจะให้คำมั่น ไม่มีใครจะ
ชักนำไปทางใดได้เลย

ความจริงคือความจริง มีแต่คนที่ปฏิเสธความจริงเท่านั้นเขาจะกระเทือน เขาจะเดือดร้อนของเขา เพราะเขาปฏิเสธความจริง เขายอมรับความจริงนั้นไม่ได้ แต่ถ้าคนที่มีหลักมีเกณฑ์ ความจริงก็คือความจริง ผู้ความจริงแล้วเราทุกคนก็พอใจว่าสิ่งนั้นคือความปรารถนาของทุกๆ คน คือความปรารถนาของเรา มันคือเป้าหมายเดียวกัน.. เป้าหมายเดียวกัน ผู้ความจริงเหมือนกัน แต่กิเลสตัณหาของคนในหัวใจมันไม่เหมือนกัน มันถึงรับความจริงไม่ได้ หรือรับความจริงได้มากน้อยแค่ไหน นั่นคือหัวใจของเขา เรารักษาใจของเรา

วันนี้วันพระ เห็นใหม่ เราดูใจเรา เพื่อประโยชน์กับเรา ดูใจเรา รักษาใจเรา เขาจะคิดอย่างไร เขาจะเป็นอย่างไร มันเป็นเวรกรรมของเขา ถ้าเราดูใจเรา รักษาใจเรา เพื่อประโยชน์กับเรา เราจะมีความสุขนะ แล้วเราจะซาบซึ้งในพุทธศาสนา เราจะซาบซึ้งถึงหัวใจของเรา

“ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต”

เราจะเห็นใจของเรา จะดีจะเลวก็ความรู้สึกเกิดจากใจเรา.. เราแก้ไขใจเรา จะดีหรือจะเลวก็ผลประโยชน์ของเรา เราดูหัวใจเรา เราตัดแปลงใจเรา ถึงที่สุดแล้วเราจะรู้ว่าหัวใจเรานี้ไปถึงไหน หัวใจของเรานี้ประเสริฐแค่ไหน หัวใจของเรามันจะสงสัยอยู่ หรือมันจะสิ้นสงสัยในหัวใจของเราเอวัง